

Pripoved o življenju osebe

V zadnjih dveh dneh dela na daljavo bomo spoznavali besedilno vrsto, ki jo ste jo zagotovo že srečali. Življenje neke osebe lahko prikažemo s suhoparnimi (strokovno temu rečemo: objektivnimi) podatki in tako nastane življenjepis – zelo zanesljivo, a kar malo dolgočasno besedilo. Veliko vas je takšnih, ki imate svoje vzornike, npr. iz sveta športa, glasbe, umetnosti ..., in prav radi preberete kaj o njihovem življenju, in ne, to niso življenjepisi. To so besedila, ki so prepredena z raznimi zanimivostmi, izrazi občudovanja ... srečujete se s **pripovedmi o življenju osebe**.

Osebo, ki je na tak način predstavljena v samostojnem delovnem zvezku, je tvorec poimenoval kot *viteza slovenske besede*. Gre za slavnega, pravzaprav legendarnega borca za slovensko besedo v Italiji, v zamejstvu, kjer je bila ta vedno ogrožena, za Borisa (ne Boruta) Pahorja. Upam, da se vam bo besedilo zdelo zanimivo.

Danes, v četrtek, 21. 5. 2020, in jutri, v petek, 22. 5. 2020, boste tako reševali naloge v samostojnem delovnem zvezku, str. 114–121, nal. 1–11. Tokrat mi ni treba pošiljati ničesar; naloge pregledajte s pomočjo rešitev:

1. naloga:

a-naloga:

Po smislu, npr.: Pregovor pomeni, da se ljudje težko uveljavijo v domači deželi/težko priznajo njihove dosežke.

b-naloga:

Na primer:

Ime: **Špela Lenarčič; Franc Gorenc**

S čim se ukvarja: **Je oblikovalka nakita. Je poveljnik Natovih zračnih sil.**

2. naloga:

a-naloga:

- A Ob stotem rojstnem dnevu Borisa Pahorja.**
- B Ob devetindevetdesetem rojstnem dnevu Borisu Pahorja.
- C Ob podelitvi Prešernove nagrade Borisu Pahorju.
- Č Ob podelitvi francoskega reda legije časti Borisu Pahorju.

b-naloga:

- A Da bi se bralec udeležil praznovanja ob Pahorjevem rojstnem dnevu.
- B Da bi bralca obvestil o praznovanju Borisa Pahorja.
- C Da bi med bralci opravil anketo o pomenu Borisa Pahorja.
- Č Da bi bralcu predstavil življenje Borisa Pahorja in njegovo delo.**

c-naloga:

Po smislu, npr.:

Najbolj sem si zapomnil/-a podatek, da mu slovenske oblasti niso bile najbolj naklonjene, saj so mu celo prepovedale vstop v državo. Ta podatek pa sem si najbolj zapomnil/-a zato, ker me je zelo presenetil, saj ne razumem, zakaj je imela oblast tak odnos do njega, ko pa se je vedno boril za Slovence in slovenščino.

3. naloga:

Po smislu, npr.:

1. odstavek: **rojstvo in začetno šolanje v Trstu**
2. odstavek: srednja šola in študij teologije
3. odstavek: ponovno opravljanje mature in vpoklic v italijansko vojsko
4. odstavek: **pridružitve OF in življenje v koncentracijskem taborišču**
5. odstavek: **nadaljevanje študija na Univerzi v Padovi in diploma, življenje svobodnega umetnika**
6. odstavek: prelomnice v njegovem zasebnem in javnem življenju
7. odstavek: **znamenita dela in spor s slovensko oblastjo vse do osamosvojitve Slovenije**
8. odstavek: **izkazovanje časti z dodeljevanjem nagrad**

4. naloga:

Pisec pripoveduje o enem doživetju iz življenja Borisa Pahorja.	DA	☒ NE
Pisec pripoveduje o več dogodkih in doživetjih iz življenja Borisa Pahorja.	☒ DA	NE
Vsak odstavek govori o eni značjski ali zunanji značilnosti Borisa Pahorja.	DA	☒ NE
Vsak odstavek govori o obdobju iz življenja Borisa Pahorja.	☒ DA	NE
Podatki v besedilu so urejeni v časovnem zaporedju.	☒ DA	NE
Podatki v besedilu so urejeni od najbolj do najmanj pomembnega.	DA	☒ NE

5. naloga:

a-naloga:

Boris Pahor se je rodil **26. avgusta/8. leta 1913** v Trstu. Kot otroka ga je močno zaznamoval požig slovenskega narodnega doma v Trstu **13. julija/7. 1920**, le **nekaj** let zatem pa še prepoved slovenskih šol. Od **1923.** leta je tako nadaljeval šolanje v italijanščini. Potem ko je končal osnovno šolo, se je leta **1930** vpisal na semenišče in na njem čez **pet/5** let maturiral. Leta **1935** se je vpisal na teološko fakulteto.

b-naloga: O vršilcu/času/kraju/vzroku/načinu dogajanja.

6. naloga:

a-naloga:

- **Leta 1938** je Pahor ugotovil, da študij teologije ni zanj.
- **Takrat** se je znašel pred novo preizkušnjo, saj njegova semeniška matura za vpis na druge študije ni bila veljavna.
- Ostal je v italijanski vojski in **pod fašizmom** v libijski puščavi ponovno maturiral.
- Ko je bil **leta 1941** kot vojaški prevajalec premeščen v taborišče za ujetе častnike jugoslovanske vojske ob Gardsko jezero, se je lahko končno vpisal na študij italijanske književnosti na Univerzi v Padovi.
- **Po koncu zdravljenja** se je vrnil v Trst in nadaljeval študij na Univerzi v Padovi.
- Izpita je vendarle opravil in **leta 1947** diplomiral.

b-naloga:

Po smislu, npr.: Pisec je za vsak dogodek zapisal tudi čas dogajanja, da vemo, kako so se dogodki časovno odvijali oz. kdaj se je posamezni dogodek sploh zgodil.

7. naloga:

a-naloga: Glagoli iz odstavka: **so bila, je prišel, se je poročil, se je zaposlil, je izšel**

b-naloga:

Glagoli so v sedanjiku/pretekliku/prihodnjiku, saj besedilo govori o dogodkih, ki pravkar potekajo/se vedno ponavljajo/so se že zgodili/se še le bodo dogajali.

8. naloga:

a-naloga:

Na primer, trije podatki od:

da se je Pahor rodil v mračnih časih, da še ni bil star sedem let, ko so požgali slovenski narodni dom v Trstu, da se mu je požig slovenskega narodnega doma v Trstu vtisnil globoko v spomin, da je druga grenka izkušnja sledila, ko je končal četrti razred slovenske osnovne šole, da mu je oče e moral najeti učitelja, da ga je vsaj za silo naučil izražanja v knjižni italijanščini, da mu od tedaj, kot pravi sam, v šoli ni šlo najbolje, Ker ni obvladal tujega jezika in ker ni hotel postati »nekdo drug«, se je spremenil v »mesečnika«, ki se je rad potepal.

b-naloga:

- Izpuščeni podatki so stvarni oz. objektivni / niso stvarni oz. subjektivni.
- Mogoče jih je / Ni jih mogoče preveriti v zgodovinskih listinah.
- V njih pisec predstavlja zunanje dogodke / osebne izkušnje in mnenja.
- Zaradi njih je besedilo bolj nepristransko in natančnejše / bolj živo in privlačno za bralca.

9. naloga:

- Med študijem ga je močno pretresel brutalni napad na slovenskega zborovodjo Lojzeta Bratuža.
- V tem času je iz dneva v dan požiral dela francoskih pisateljev in filozofov.
- Naslednja leta so bila zanj prelomna tako pri javnem delovanju kot v osebem življenju.
- Leta 1959 izide zbirka kratke proze Kres v pristanu, v kateri je zapisan boleč spomin na goreči Narodni dom, leta 1967 pa pretresljivi roman Nekropola, ki govori o dogajanju v nemškem koncentracijskem taborišču.
- Pahorjeva izjemna dela pa v njegovi matični domovini niso bila deležna pozornosti, kakršno bi si zaslužila.
- Tako je še leta 1992, pri svojih 79 letih, končno dobil Prešernovo nagrado in postal tudi v Sloveniji eden najbolj cenjenih pisateljev in najbolj spoštovanih Slovencev.

10. naloga:

Besedilo je bilo objavljeno v enciklopediji / časopisu.

Značilnosti besedila: **besedilo ima uvod, ki se začne z besedo, značilno za objavo v časopisih (včeraj), v besedilo je vključeno tudi osebno mnenje avtorja, besedilo je predolgo, da bi bilo objavljeno v enciklopediji.**

11. naloga:**a-naloga:**

1930–35, koprsko semenišče	Na skrivaj bere slovenske knjige.
1936, Gorica	Pretrese ga umor zborovodje Lojzeta Bratuža.
po letu 1936	Zavzemati se začne za pravice slovenščine.
jesen 1943–januar 1944, Trst	Deluje v Osvobodilni fronti.
28. februar 1944, Trst	Nemci ga pošljejo v koncentracijsko taborišče.
leta po vojni (leta 1951)	Vključi se v slovensko kulturno in politično življenje.
1953, Trst	Zaposli se na slovenski šoli kot profesor književnosti.
decembra 2009	Odkloni nagrado, ki mu jo je ponudil tržaški župan.

b-naloga:

5 Prešernova nagrada	6 francoski red legije časti
2 roman Onkraj pekla so ljudje	3 zbirka kratke proze Kres v pristanu
4 roman Nekropola	1 roman Mesto v zalivu